

(Политика, 13.11.2008.)

Оцењујући као логичну тезу министра одбране Драгана Шутановца да је хапшење Радована Караџића отежало рад на лоцирању Ратка Младића, јер су сад и помагачи ратног команданта босанских Срба постали опрезнији, Расим Љајић, председник Националног савета за сарадњу с хашким трибуналом, ипак истиче да је данас врло мало људи који су уз Младића.

– Врло је мали број тих људи. Мање их је од десет. Реч је о људима који знају где се он скрива – каже Љајић за „Политику”.

Када главни тужилац Хашког трибунала Серж Брамерц дође 17. новембра шта ћете ново имати да му кажете у односу на оно што сте му рекли кад је последњи пут био у Београду у септембру?

Најважније је да је успостављен однос поверења. То је битна разлика у односу на минули период када је све што смо саопштавали било под великом сумњом, у време Карле дел Понте, али и на почетку Брамерцовог мандата. На сву срећу тај однос битно се променио, јер и код њега и у трибуналу, али и у добром делу међународне јавности, након изручења Караџића, постоји уверење да има политичке воље и да је хапшење Младића заиста постало техничко питање. Ово ће заиста бити радни састанак на којем ћемо говорити о детаљима наших потрага и плановима за даље акције.

Другим речима, да ли ћете имати нешто конкретно да му кажете кад је реч о хапшењу Младића?

Предочићемо све што ћемо у наредним данима и недељама чинити. Ове акције неће престати. Никада више људи није било ангажовано, никада више капацитета није било активирано него сад.

Колики су то капацитети? Својевремено је тужилац за ратне злочине Владимир Вукчевић говорио да свакодневно 10.000 људи ради на Младићевом случају.

Не могу да говорим о бројкама, али велики део капацитета служби безбедности и МУП-а фокусиран је на решавање овог проблема.

Штампа пише да ће ускоро и неколико београдских приватних фирми бити контролисано због сумње да помажу у Младићевом скривању.

Биће контролисан велики број фирми у целој земљи, не само београдских.

Холандски министар спољних послова Максим Ферхаген је у октобру рекао да су га председник Борис Тадић и шеф дипломатије Вук Јеремић пред мајске изборе уверавали да ће Младић бити ухваћен уколико победи проевропска опција. Колико Вам то сад отежава ситуацију и додатно намеће осећај обавезе? Постоји ли могућност да, ако до хапшења не дође, поверење о којем говорите нестане?

Кад радите искрено, поштено и кад сте потпуно посвећени решавању проблема не може то поверење тек тако да нестане. Мислим да су сви уверени колико радимо на лоцирању Ратка Младића и Горана Хаџића. Реално сви знају да је Младић приоритет свих приоритета. Али није више питање да ми некога уверимо да радимо и да поверење одржимо. Иако су 44 човека изручена трибуналу, иако више немамо ниједан заостали захтев да се доставе документа трибуналу, све ће то пасти у воду ако Младић не буде изручен. Можемо сви да одемо у Хаг уместо Младића, Холанђани ће инсистирати на њему. Сви сад питају да ли је акција у Ваљеву била некакав маркетиншки трик. Чак су и неки странци били сумњичави, али сам и њима рекао да ми више немамо потребе да било коме шта доказујемо.

Али многи ту акцију повезују са Брамерцовим доласком, јер је, рецимо, и маја прошле године слична акција спроведена у Београду у самачком хотелу у Делиградској улици, само дан пре доласка европског комесара Олија Рена. А он је потом најавио и скоро потписивање ССП-а, који је и парафиран новембра исте године.

Ми смо тада добили стриктан захтев из трибунала да се изведе та акција. Молили смо да се она одложи, јер смо у том тренутку бирали владу у скупштини и постојала је могућност да направимо политички проблем. Али у ситуацији кад вам неко не верује, свако пролонгирање само још појачава сумњу. Упркос свему, морали смо ту акцију да изведемо да не бисмо оставили ни трунку сумње да нешто избегавамо. Рекао сам и да ми сада у Ваљеву нисмо тражили Младића, већ смо изводили активности из оквира целокупног плана за лоцирање Ратка Младића.

А конкретна акција тичала се финансирања Младићевог скривања и тражења доказа који би то поткрепили.

Да, тражимо доказе. Постоје индиције за одређени број људи и оне се проверавају.

Ако је тако, да ли је у том случају било потребно толико полиције, специјалаца наоружаних до зуба...

То је процедура која се спроводи и спроводиће се и у другим случајевима. Ако већ неко говори о поруци, ове акције су онда више упућене домаћој јавности – да покажу одлучност да овај проблем решимо, да је држава потпуно свесна обавеза и евентуалних проблема ако те обавезе не испуни.

Спекулише се да новац из легалних токова некако одлази за помоћ Младићу. У конкретном случају, како је могуће да, рецимо, новац из легалних пословних трансакција између фирме „Вујић” и фирме коју држи син Ратка Младића може да буде употребљен за Младићево скривање?

Један од циљева акције био је и да се провери да ли се то дешава и на који начин.

Пред поновљене изборе у Пријепољу сукобили сте се са Чедомиром Јовановићем. Због чега кад сте, условно речено, на истој страни?

Па, после свега не знам да ли смо на истој страни. Ми смо чак нудили коалицију Либерално-демократској партији у Пријепољу. Каснили смо са предајом листе, јер смо чекали њихов одговор да би они то на крају одбили. Онда је, ничим неизазван, уследио бруталан напад и на мене и на Санџачку демократску партију. А тај напад је последица Јовановићевог договора са локалном тајкунском организацијом у Пријепољу.

Говорите о Бахрији Бегановићу, и његовој Демократској партији Санџака.

Да. Он је обећао Јовановићу да ће се утопити у његову странку, ако мене напада. Ми смо морали да одговоримо, а што је најважније грађани су на изборима рекли шта мисле и о Чедомиру Јовановићу, али и о СДП-у. Ми смо добили више одборничких места него Странка демократске акције, ЛДП и тај локални тајкун заједно. Први пут се десило и да једна мањинска странка у овој земљи победи у чисто српским изборним јединицама. У шест таквих јединица добили смо више гласова него иједна друга странка.

Због чега сте ви у сукобу са Бегановићем?

Бегановић је био наш члан. Он је привредник.

Да ли је, као привредник, био и финансијер странке?

Не, никад ни динар није дао за странку, иако, колико видим, има силне паре. Нисам имао никакав проблем са њим, врло сам га површно и знао. Локални одбор сматрао је да он може да помогне и то је функционисало док од председника општине, који је био члан СДП-а, није тражио да побеђује на свим тендерима, јер има грађевинску фирму. Председник општине му је рекао да он мора да поштује процедуру, јер не жели да иде у затвор. Онда су уследили напади, притисци и дошло је до сукоба у локалном одбору. Људи су ми рекли у чему је проблем и ја сам се определио за оне који су том тренутку били у мањини, али су чисти и поштени. На сву срећу, сад се показало да сам се одлучио

за праве људе, иако смо у мају доживели дебакл на изборима. Бегановић је тада одлично прошао, али зато смо ми сада убедљиво победили

Са ким ћете у коалицију у Пријепољу?

Најреалнија је могућност савеза са коалицијом око Демократске странке и Српском напредном странком. То је најстабилнија коалиција, она одражава реално политичко расположење, али морамо да уважимо и етничке специфичности. После избора у мају било је предлога да формирамо коалицију у којој би од 31 одборника 27 били Бошњаци у општини у којој 55 одсто чине Срби. То није реално. Мислим да је ово најпоштенија варијанта.

Мислите да је сарадња са напредњацима, који су углавном бивши радикали, могућа и да неће бити проблема?

Локални одбор одлучује о свему. А на локалу ми кажу да имају боље односе са људима из СНС-а него са људима из ДС-а.

Мислите ли да је таква сарадња у будућности могућа и на републичком нивоу?

Не искључујем ништа. Мислим да у Србији ускоро нећемо имати такав степен поларизације какав је био досад. И то је спас за Србију.

ПУПС не жели да одступи од захтева за повећање пензија од 10 одсто и најављују чак и иступање из владе, ако влада одлучи да поштује препоруке ММФ-а, који се томе противи. Шта ће бити у том случају?

Никоме осим ДС-у не одговарају нови избори. То би за многе странке било политичко самоубиство. Са друге стране, о повећању пензија више треба да одлучује економија него политика. Економска криза не може да заобиђе Србију и зависно од ефеката те

кризе биће доношене и економске мере које се односе и на пензије. Реално је да пензије не смеју да буду социјална категорија, али приоритет јесте очување макроекономске стабилности, што подразумева кресање јавне потрошње.

Али шта ће бити ако ПУПС изађе из владе?

Биће избори.

Има ли шансе да се нађе неки други партнер, који би можда подржао мањинску владу, ако је ПУПС напусти?

То није решење. Мањинска влада не доприноси стабилности у земљи, тако да ако ПУПС изађе из владе, мислим да треба одмах ићи на изборе.

У случају да се, ипак, нађе неко ко би подржао мањинску владу, кога бисте више волели за партнера СНС или ЛДП?

Мислим да ниједна опција није добра. Не мислим ни да су избори срећно решење, јер би цео политички живот и економија стали, али ако мора да се бира између лоших решења онда су избори мање лоше решење од мањинске владе.

Рекли сте да држава мора нешто да уради поводом таласа отпуштања који је уследио као последица економске кризе. Шта држава може да уради?

Држава не може да интервенише у привреди, али мора да интервенише свуда тамо где су угрожена права радника, да се поштује Закон о раду. Имам утисак да су неки послодавци једва дочекали да под изговором светске финансијске кризе отпусте те раднике. Не верујем да је криза у овом тренутку имала такав ефекат да су брже-боље пожурили да се ослободе дела радника, тако да већ имамо неке захтеве. Одмах ћемо да пошаљемо инспекцију рада свуда где има основа за то, да видимо постоји ли основ

Уз Младића је мање од десет људи

Пише: Расим Љајић
четвртак, 13 новембар 2008 17:38

за отпуштања.

Ко ће бити први на удару?

Не могу да кажем ко ће да буде први на удару, али имао сам, рецимо, захтев 230 радника „Витала” који су тражили да им држава помогне, јер су добили решења о отказу.